

Valtuustoaloite / Ostolaskudatan avaaminen

Khall 05.05.2025 § 114
84/00.02.01/2025

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Pyhäjärven Perussuomalaiset ry on tehnyt valtuustoaloitteen ostolaskudatan avaamisesta. Aloite on lähetetty hallintopalvelujen valmisteltavaksi.

Kuntaliiton Kuntien ja kuntayhtymien ostolaskudatan avaamisesta annetussa ohjeessa (2021) on todettu seuraavasti: ostolaskudatan avaaminen on kunnille ja kuntayhtymille vapaaehtoista. Datan avaaminen voi olla kuitenkin hyödyllistä ja edistää kunnan avoimuutta ja vahvistaa siten demokratiaa sekä tukea kunnan kustannustietoista toimintatapaa.

Ostolasku on toimittajalta saatava lasku, joka kohdistuu hankittuun tuotteeseen, investointiin tai palveluun. Näiden hankinnassa noudatetaan hankintalakia tai kunnan omia pienhankintaohjeita. Ostolasku ei siis ole esimerkiksi avustus tai palkkoihin kirjattava meno, ei myöskään vero- tai muut tilitykset.

Ostolaskut ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisen asiakirjoja ja siksi niistä voidaan tehdä tietopyyntöjä. Ostolaskudatan julkaiseminen tietoteknisen ratkaisun avulla tarkoittaa, että ostolaskujen sisältöön liittyviä kenttiä julkaistaan määrämuotoisena tietueena esimerkiksi avoindata.fi -sivustolla. Avattavia kenttiä ovat mm. toimittajan nimi ja y-tunnus, laskun summa ja kirjanpitoon liittyviä tietoja.

Ostolaskudatan avaamisesta on käyty useita kertoja keskusteluja niin kaupunginhallituksessa kuin kaupunginvaltuustossakin. Keskustelua ovat herättäneet mm. tietosuojakysymykset. Verkkoon vietävissä ostolaskuissa tulisi kiinnittää huomiota yksityishenkilöiden sekä yksityisten elinkeinonharjoittajien tietosuojaan. Ostolaskudatan avaaminen ei ole tässä vaiheessa automaattisesti tapahtuva toiminta, vaan aiheuttaa myös ylimääräisiä henkilöstökustannuksia sekä myös uusia hankintoja taloushallinnon ohjelmiin.

Kaupunginhallitus päätti 19.2.2024 § 52, että ostolaskudatan avaamisesta johtuvat käyttöönoton kustannukset ja vaikutukset selvitetään vuoden 2025 alkuun ja asiaan palataan vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä.

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt lainsäädäntöhankkeen, jonka tarkoituksena on perustaa julkisten hankintojen tietovaranto ja julkaista julkisyhteisöjen ostolaskutiedot. Valtiovarainministeriön hankkeen myötä muun muassa valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden ostolaskutiedot tulisivat avoimesti kaikkien saataville.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Pyhäjärven kaupungin ostolaskudata avataan julkisesti samalla kun ostolaskudatan avaamiselle kunnissa on lainsäädäntöhankkeen kautta luotu julkisten

hankintojen tietovaranto, jonka kautta valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden ostolaskutiedot tulevat avoimesti kaikkien saataville.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.